

KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
SHUMEN

**ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ”**

**ФАКУЛТЕТ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ
КАТЕДРА „ГЕОГРАФИЯ, РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И ТУРИЗЪМ“**

Утвърдил:

Декан: доц. д-р П. Галчева

**КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЗА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА: МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО
ГЕОГРАФИЯ
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 1.3. ПЕДАГОГИКА НА
ОБУЧЕНИЕТО ПО..
НАУЧНА ОБЛАСТ: 1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ**

**ШУМЕН
2019**

Квалификационна характеристика на докторска програма Методика на обучението по география	Издание 1	Редакция 2	17.05.2019	Стр. 1/4
--	-----------	------------	------------	----------

Докторската програма „Методика на обучението по география” при Катедра „География, регионално развитие и туризъм“ на Факултет по природни науки осигурява 3-тата степен на висше образование и повишава образователната и научноизследователската квалификация на докторанта. Обучението е с продължителност до 3 г. в редовна и самостоятелна форма на обучение, а до 4 г. в задочна форма и приключва със защита на докторска дисертация. Завършилите получават образователната и научна степен „доктор”.

ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

1. Да подготвя висококвалифицирани научни, изследователски и преподавателски кадри с опит в експерименталната дейност в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по....

2. Да задълбочава фундаменталната и професионалната компетентност за научноизследователска, практико-приложна и преподавателска дейност в сферата на педагогиката и методиката на обучението по география.

3. Да формира съвременни научно-теоретични и практико-приложни знания, умения и компетентности за самостоятелна научноизследователска и преподавателска дейност, за работа в екип, за прилагане на иновационни и технологични постижения в областта на методиката на обучение по география.

4. Да изгражда методологически опит за анализиране на резултати от научното изследване и в обосноваване на препоръките, свързани с функционирането на системата на географското образование.

5. Да усъвършенства езиковата подготовка по избрания чужд език във връзка с използването му в професионалната дейност на докторанта.

ЗАДАЧИ НА ОБУЧЕНИЕТО В ДОКТОРАНТУРАТА ПО МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ГЕОГРАФИЯ

- задълбочаване на знанията, свързани със съвременните теоретични и методологически принципи на изследване в областта на методиката на обучението по география;

- овладяване и прилагане на научната терминология, характерна за научната област;

- формиране на умения за ориентиране и анализиране на приоритетните теоретични и практически проблеми в областта на педагогическите науки;

- придобиване на компетентности и умения за определяне организацията на научното изследване и за самостоятелна експериментална дейност по методика на обучението по география;

- формиране на професионални умения за самостоятелна преподавателска дейност;

- мотивиране и готовност за участие в регионални, национални и международни конкурси и проекти;

- изграждане на опит при планирането и организирането на научното изследване и при представяне на резултатите от него в научни форуми.

СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

Квалификационна характеристика на докторска програма Методика на обучението по география	Издание 1	Редакция 1	17.05.2019	Стр. 2/5
--	-----------	------------	------------	----------

Докторантът се обучава в Катедрата по География, регионално развитие и туризъм на Факултет по природни науки по индивидуален учебен план, съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на ШУ и с регламентирания в него стандарт за обучение на докторанти.

КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

1. Област и обхват на знанията

- специализирани и систематизирани знания свързани с теоретичните основи на географията и педагогическите науки за извършване на критичен анализ и за синтез на нови идеи при решаване на педагогически и научно-методически задачи;
- знания за методи на научните изследвания в областта на методиката на обучението по география с оглед планиране и реализиране на научни изследвания;
- знания за психологическите възможности и потребности на обучаваните в различните степени на образование;
- знания за съвременните дидактически технологии.
- знания за аналитична и критична оценка на собствените експериментални резултати, свързани с установяване на определени закономерности при изследване на процесите в системата на географското образование;
- знания с висока степен на сложност, за извършване на оригинални изследвания в областта на методиката на обучение по география;
- знания по научна етика.

2. Област и обхват на уменията

- аргументирано и обосновано да анализира и защитава тези, свързани с научната област на методиката на обучението по география;
- да подбира и проучва литературни източници, свързани с изследователския проблем;
- да извлича, синтезира и оценява необходимата информация от различни източници на информация;
- да решава и преодолява критични проблеми като подобрява стандартни модели и подходи на изследване,
- да развива иновативни решения чрез комбиниране на различни оригинални стратегии и технологии;
- да мисли иновативно, да предвижда технологичното и творческо развитие в областта на методиката на обучение по география;
- да прилага новостите в сферата на научната област при решаване на задачи с теоретичен и практически характер;
- да пише и представя научен текст под формата на научни статии, резюмета, доклади и др.;
- да планира и организира собствена си научна дейност.

3. Област и обхват на компетентностите

3.1. Личностни компетентности:

- създава и интерпретира нови знания, резултат от собствени изследвания или от друга научна дейност;
- притежава способност за самооценка на постиженията от изследователския труд, самостоятелност и отговорност;
- при обосноваване на научната истина се ръководи от академичната научна етика при интерпретиране както на собствени, така и на проучени гледни точки;

- използва научен език и стил, характеризиращи се с точност на научната терминология, яснота и логическа последователност при изложение на фактите и резултатите;

- проявява критично мислене е творческо въображение и оптимална саморегулация на собственото поведение в процеса на социално общуване и работа в екип;

- непрекъснато повишава своето образование в съответствие с идеите за обучение през целия живот.

3.2. Комуникативни и социални компетентности

- има изграден стил на научно общуване, или работи за неговото изграждане;

- показва капацитет за систематично придобиване и разбиране на значителен обем знания от съвременните научни постижения от областта на методиката на обучение по география и от професионалната педагогическа практика;

- пълноценно общува на български език и на някой/някои от най-разпространените европейски езици.

3.3. Професионални компетентности

- има готовност за самостоятелна научноизследователска, експериментална и практико-приложна педагогическа дейност;

- идентифицира ресурси и възможности за научни изследвания и проектна дейност по методика на обучението по география;

- аргументирано взема решения като адаптира проектния дизайн към непредвидено възникващи обстоятелства при провеждане на експерименти;

- демонстрира способности да концептуализира, проектира и изпълнява модели за генериране на нови знания при прилагане на най-съвременните достижения в областта на методиката на обучението по география;

- разработва и реализира методически модели, методики и технологии на обучение;

- планира, организира, анализира и управлява компетентно съвременния процес на обучение по география.

- осигурява трансфер на собствените резултати при решаване на други проблеми от дадената научна област.

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“

Образователната и научна степен „Доктор“ се придобива след:

- успешно изпълнение на всички етапи от индивидуалния план на докторанта;

- успешна защита на дисертационния труд.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Докторантът е подготвен за реализиране на самостоятелни научни изследвания и научно-преподавателска дейност. Възможностите за реализация на завършващия докторската програма Методика на обучението по география са в научни и изследователски институти; като преподавател в системата на средното и висше образование; като експерт в МОН и РУО към МОН ; в държавни и частни институции, свързани с географското образование.

ЗАВЪРШИЛИЯТ ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА МОЖЕ

- да участва в различни форми на продължаващо обучение (постдокторантски програми за повишаване на професионалната квалификация и опит по научната специалност и в професионалната област);
- да участва в хабилитационни процедури и процедури за израстване в степен.

Квалификационна характеристика на докторска програма Методика на обучението по география	Издание 1	Редакция 1	17.05.2019	Стр. 5/5
--	-----------	------------	------------	----------